

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS CHUKAS • MAAMAR 10

על כן יאמרו המושלים באו חשבון וגו'

“Por isso, os governantes dirão:
Vinde a Cheshbon” (Numbers 21:27)

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/chukas/10/

1 על כן יאמרו המושלים באו חשבון וגוי. בעלי כמות ארנון. הנה דרשו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] [פ"ה דב"ב [דבבא בתרא]] המושלים אלו המושלים ביצרם. באו חשבון באו ונחשב חשבוננו של עולם כוי.

“Por isso dirão os governantes (hamoshlim): ‘Vinde a Cheshbon’”, etc.; “os senhores dos lugares altos de Arnon.” Nossos Sábios, de abençoada memória, interpretaram (no capítulo 5 de Bava Basra): “‘Os governantes’: estes são os que governam sua inclinação. ‘Vinde a Cheshbon’: vinde, e façamos o balanço (cheshbon) do mundo”, etc.

להבין זה גם להבין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעים לו גזר דינו של ע' [שבעים] שנה (כמ"ש בטא"ח [בטור אורח חיים] סי' נ"ו שבת פט"ז קי"ט ב').

Para compreender isso, e também a afirmação de nossos Sábios, de abençoada memória: “Aquele que responde ‘Amen, seja bendito o Seu grande Nome (shmei rabba)’ com toda a sua força, sua sentença de setenta anos é rasgada” (como está escrito no Tur, Orach Chaim, seção 56; Shabat, capítulo 16, 119b).

הנה יש להקדים בענין ירידת הנשמה בגוף שהיא ירידה צורך עלייה כידוע, ויש להבין מהו עליה זאת הלא

Devemos primeiro expor o tema da descida da alma ao corpo, que é uma descida em prol de uma ascensão, como é sabido. E precisamos compreender em que consiste essa ascensão. Pois, certamente,

גם קודם ירידתה היתה במדרגה עליונה ביותר עומדת לפני ה' כמ"ש אליהו חי ה' אשר עמדתי לפניו ומשם ירדה פלאים להתלבש בחומר גופני בעוה"ז השפל.

mesmo antes de sua descida, ela estava num nível extremamente elevado, de pé diante de D'us, como está escrito, [nas palavras de] Eliyahu: “Tão certo como vive Havayá, diante de Quem estive”; e de lá desceu de modo assombroso, para revestir-se de matéria física neste mundo inferior.

2 ובצאת הנשמה מהגוף כתיב והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה שתשוב למקורה ושרשה כוי. וא"כ איזה יתרון מעלה יש כאן ע"י ירידה זאת.

E quando a alma deixa o corpo, está escrito: “E o espírito retorna a D'us, que o concedeu”: retorna à sua fonte e raiz etc. Sendo assim, que vantagem e superioridade há aqui por meio desta descida?

ויוכן כ"ז [כל זה] בהקדים תחלה ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע דהנה בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא אור ושפע האלקית המתלבשת ונתפסת בתוך

Tudo isso será compreendido começando por expor o tema da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin) e da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). O nível da luz que preenche todos os mundos é a luz e o fluxo divinos que se revestem e são apreendidos dentro

העולמות ובאה בסדר והדרגה בעולמות מעילה לעילה כל חד לפום שיעורא דיליה עד שמתלבשת ג"כ בשמים ובארץ גשמיים לפי ערכם.

dos mundos, e vêm em ordem e gradação através dos mundos, de causa em causa, cada um segundo sua própria medida, até que também se reveste nos céus e na terra físicos, de acordo com a medida deles.

3 וביאור זה הוא כי הנה ידוע ומבואר בספר יצירה דיש בחי' עולם שנה נפש פי' עולם

A explicação disso é a seguinte: é sabido e explicado em Sefer Yetzirah que há os níveis de “mundo, ano, alma” (olam, shaná, nefesh). Isto é: “mundo”

הוא כולל כל הרקיעים והארץ וכל גופות הנבראים דדצח"מ [דדומם צומח חי מדבר] ונפש הוא בחי' חיות אלהות המתלבש בהם בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] [והתלבשות זו הוא ע"י בחי' שנה וכמשי"ת] [וכמו שיתבאר]

inclui todos os firmamentos e a terra, bem como todos os corpos dos seres criados — inanimados, vegetais, animais e falantes; e “alma” é o nível da força vital divina (chayut) que se reveste neles, o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin) [e esse revestimento ocorre por meio do nível de “ano”, como será explicado].

והנה בבחי' עולם יש ג"כ חילוקי מדרגות גבוה מעל גבוה לאין קץ בבחי' הזדככות החומר והכלי שכל הגבוה גבוה הוא יותר רוחני ומופשט מן ההגשמה

Ora, dentro do nível de “mundo” também há distinções entre níveis, cada um mais elevado que o outro, sem fim, no que diz respeito ao refinamento da matéria e do recipiente: quanto mais elevado o nível, mais espiritual ele é e mais abstraído da corporeidade,

כמו שנראה בחוש במעלת גוף החי על בחי' דומם וצומח ובחי' מדבר למעלה מבחי' חי

como se percebe claramente na superioridade do corpo do animal em relação ao inanimado e ao vegetal, e na superioridade do falante em relação ao animal.

וכן דרך כלל חומר הרקיעים מזוכך לאין שיעור מחומר הארץ ויסודות גשמיים ועדיין גבוה מעל גבוה כנודע שכמו שיש ז' רקיעים גשמיים כך יש גם כן ז' רקיעים רוחניים ונקי ז' היכלות כו'

Da mesma forma, em termos gerais, a matéria dos firmamentos é incomensuravelmente mais refinada do que a matéria da terra e dos elementos físicos; e assim por diante, cada nível mais elevado que o outro. Como é sabido, assim como há sete firmamentos físicos, também há sete firmamentos espirituais, chamados os sete heichalot (palácios), etc.

ויש כמה בחי' ומדרגות בחי' היכלות הנ"ל וכך ג"כ בחי' הנפש והוא האור והחיות האלקי הנמשך להן מאור א"ס ב"ה ומתלבש בהעלמות הוא בהם

Há muitos aspectos e graus nos heichalot mencionados acima. O mesmo se dá com o nível de “alma”, que é a luz e a força vital divina que se estendem a eles da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, e se revestem nos mundos: elas estão neles

בחילוק מדרגות לפי ערך בחינת הזדככות מהות כלי העולם כך מאיר ומתגלה בו בחי' האור והנפש כו' em diferentes níveis: conforme o grau de refinamento da própria substância do recipiente do mundo, assim a luz e a alma brilham e se revelam nele, etc.,

שבעולם העליון האור והחיות שם מבחי' מעלה ומדרגה העליונה כמו בגי'ע [בגן עדן] העליון הנשמות יושבין ונהנין מזיו כו'.

de modo que, no mundo superior, a luz e a força vital que ali se encontram são do nível e grau mais elevados, como no Gan Eden superior, [onde] as almas se sentam e desfrutam do esplendor, etc.

4 ועדיין הולך האור ומשתלשל בירידת המדרגות רבות מאד עד שבא ונמשך האור והחיות בעולם השפל בצמצום גדול מאד והן אור וחיות שמים וארץ והמזלות

E assim, a luz prossegue e desce, elo após elo (mishtalshel), passando por muitíssimos níveis, até que a luz e a força vital chegam e são atraídas ao mundo inferior com um tsimtsum (contração) muito grande; são a luz e a força vital do céu e da terra, e dos mazalot (constelações).

הקבועים בהם שאין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל והוא בחי' החיות והנפש היותר אחרון המחיה בחי' העשבים כו'.

fixados neles; pois não há uma haste de erva aqui embaixo que não tenha um mazal lá em cima que a golpeia e lhe diz: “Cresce!” E este é o último nível da força vital e da alma, que dá vida às ervas etc.

5 וכל בחינת סדר ההשתלשלות של בחי' הנפש והעולם בבי"ע מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין

E toda a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) da “alma” e do “mundo” nos Mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá, do início de todos os níveis até o fim de todos os níveis,

כמו בעשבים הגדילים מהמזל הוא הנק' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] היינו בחי' נפש המתלבשת בבחי' עולם ולערך בחי' העולם כך הוא בחי' הנפש.

como nas ervas que crescem graças ao mazal, é o que se chama a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin): isto é, a “alma” que se reveste no “mundo”; e, conforme o nível do mundo, assim é o nível da alma.

אך להבין ענין בחי' שנה. הענין דהנה אנו אומרים ובטובו מחדש בכל יום מעשה בראשית.

Mas [é preciso] compreender o conceito de “ano”. A explicação é que dizemos: “E, em Sua bondade, renova a cada dia a obra da Criação.”

6 ופי' וענין התחדשות זו הוא כי הנה כתיב והחיות רצוא ושוב עד"מ החיות של רוח החיים שבאדם

O significado e a essência desta renovação: está escrito: “E os seres vivos corriam e voltavam” (ratzo vashov). A título de analogia: a força vital (chayut) do espírito de vida numa pessoa,

שהוא דופק בלבו בבחי' רי"ש [רצוא ושוב] דהיינו בחי' הסתלקות לחזור למקורו ובחי' התפשטות להחיות האברים כידוע שמזה באה סיבת הנשימה

que pulsa no coração em movimentos de ratzo e shov (corrida e retorno): isto é, um recolhimento, para voltar à sua fonte, e uma expansão, para dar vida aos membros, como é sabido; e disso decorre a respiração.

וכן חוזר חלילה שמסתלק אחר שמתפשט ואח"כ חוזר ומתפשט וכך הוא בכל רגע על כל נשימה ונשימה יש הסתלקות והתפשטות.

E assim prossegue continuamente: recolhe-se depois de se expandir e, em seguida, volta a se expandir; e assim é a cada instante: em cada respiração há um recolhimento e uma expansão.

7 וכדוגמא זאת הוא למעלה בחיות האלקי שבנבראים בחיי רצוא ושוב. וזהו והחיות רצוא ושוב דזה קאי על כללות החיות שבעולמות וזהו ג"כ בחיי מטי ולא מטי הנזכר בע"ח [בעץ חיים].

E, à semelhança disso, no Alto, na força vital divina (chayut) presente nos seres criados, há ratso vashov. Isso é “E os chayot corriam e voltavam”, pois isso se refere à força vital nos mundos como um todo; e este também é o nível de “atingir e não atingir” (mati velo mati), mencionado em Etz Chaim.

וזהו ענין ההתחדשות החיות כמאמר מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית שהרי כל רגע מסתלק החיות הראשון וחוזר ונמשך חיות חדש ממקורו וכך הוא תמיד בחיי רצוא ושוב [ועמ"ש במ"א סד"ה כי כאשר השמים החדשים].

E este é o conceito da renovação da força vital, como se diz: “Ele renova a cada dia, continuamente, a obra da Criação”; pois, a cada instante, a primeira força vital se retira, e uma nova força vital é novamente atraída de sua fonte; e assim é continuamente: ratso vashov. (E veja o que está escrito em outro lugar, no final do discurso que começa: “Pois, assim como os novos céus.”)

8 וזהו ענין בחיי שנה כי שרש התהוות הזמן הוא מצד בחיי המשכה זו שהחיות נמשך בבחינת רצוא ושוב E este é o conceito de “ano”: pois a raiz do surgimento do tempo é esta emanção, na qual a força vital é emanada no modo de ratzô e shov,

שהוא הסתלקות והתפשטות ועי"ז נתהווה זמן רגע עד"מ כי ע"י שהחיות רצוא ושוב הרי מוכרח להיות שיהוי זמן מה.

que consiste em retração e expansão; e por meio disso surge, por exemplo, o tempo de um instante: pois, uma vez que a força vital vai e retorna, necessariamente deve haver certo intervalo de tempo.

9 ומצד ריבוי בחיי ההתחלקות החיות לבחינות ומדרגות רבות מאד וכל בחיי ומדרגה מפרטי מדרגות אלו נמשך ע"י רי"ש [רצוא ושוב] לכך מתהווה הזמן כמו שהוא אצלינו כו' וכמ"ש במ"א באריכות בפי' וענין תשובה קדמה לעולם.

E, devido à grande divisão da força vital em inúmeros aspectos e níveis, sendo cada aspecto e nível, entre os diversos níveis particulares, atraído por meio de ratzô e shov, o tempo passa a existir tal como o conhecemos, etc.; conforme explicado extensamente em outro lugar, sobre o significado e o conteúdo do ensinamento de que “a teshuvá (retorno) precedeu o mundo”.

10 ומעתה יש להבין פירוש וענין לי [לשון] עולם מהו דהנה החיות אלקי שבכל עולם המתלבש בו להחיות הנקרא נפש הוא כדמיון החיות של הנשמה בגוף שלה שמסתתרת היא בגוף והגוף מלבישה ומעלימה

Agora é preciso compreender o significado e a natureza do termo *olam* (mundo): o que ele é? A força vital divina em cada mundo, que se reveste nele para lhe dar vida e é chamada “alma”, é como a força vital da alma em seu corpo: ela está oculta no corpo, e o corpo a reveste e encobre.

והרי זה כמו על דרך משל המלך שיושב בחדרו סגור וצפון שהיכלו וחדרו מעלימו בלתי הגלות נגלות לשום אדם.

Isso é como, a título de analogia, um rei que está sentado em seus aposentos, fechado e escondido, de modo que seu palácio e seus aposentos o ocultam, sem que ele se revele de forma alguma a ninguém.

11 וכך למעלה בחי' אור וחיות האלקי מאור א"ס ב"ה מלובש ונעלם בתוך כל עלמין שהעולמות וההיכלות הן המה מסתירים על אור האלקי לבלתי הגלות נגלות

Assim também no Alto: a luz e a força vital divinas provenientes da Luz Infinita (*Or Ein Sof*), bendito seja Ele, estão revestidas e ocultas em todos os mundos (*almin*), pois os mundos e os *heichalot* são precisamente o que oculta a luz divina, para que ela não se revele de modo algum,

וכמו שהנשמה המתלבשת בגוף היא נעלמת שאינה נראית ונגלית. וכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דברכות רואה ואינו נראה כו' ע"ש ולכך נקראו בשם עולמות.

assim como a alma revestida no corpo está oculta, não sendo vista nem revelada. E assim disseram nossos Sábios, de abençoada memória, no primeiro capítulo de *Berachot*: “Ele vê e não é visto”, etc.; veja lá. E por isso são chamados pelo nome de *olamot* (mundos),

שהוא ג"כ לשון העלם על שהם מעלימים ומסתירים כו'. (ועי' מ"ש מזה ר"פ שלח בד"ה ענין המרגלים ובד"ה טובה הארץ כו')

que também é um termo para *helem* (ocultação), pois eles ocultam e escondem, etc. (E veja o que foi escrito sobre isso no início da *Parashat Shelach*, no discurso que começa “O assunto dos espíritos” e no discurso que começa “A terra é boa”, etc.)

אך בחי' ההסתר וההעלם הזה הוא בא לפי ערך המדרגות של העולמות מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין כנ"ל שבעולם היותר עליון שם אין ההסתר כ"כ [כל כך].

Mas esse ocultamento e essa ocultação correspondem à medida dos níveis dos mundos, desde o início de todos os níveis até o fim de todos os níveis, como mencionado acima: no mundo mais elevado, o ocultamento não é tão grande.

אך בריבוי ירידת המדרגות מעילה לעלול עד סיום עולם העשיה כמו בעוה"ז השפל שלנו ההסתר וההעלם בתכלית החושך עד שנראים השמים והארץ בבחי' גשם נפרד ממש בלתי בחי' ביטול.

Mas, com a grande descida dos níveis, de causa a efeito, até o término do Mundo de Assiá, como em nosso mundo inferior, o ocultamento e a ocultação são de uma escuridão absoluta, a ponto de os céus e a terra parecerem matéria verdadeiramente separada, sem autoanulação (bitul).

משא"כ למעלה מזה העולם החומרי הרי נאמר וצבא השמים לך משתחווים ואפי' [ואפילו] בזה העולם ממש

Isso não ocorre acima deste mundo material, pois está escrito: "E o exército dos céus se prostra diante de Ti." E mesmo neste próprio mundo,

הנה הגלגלים יש בהם עדיין מבחי' הביטול כמו גלגל השמש שמשתחוה כלפי מערב וכן שאר הגלגלים.

as esferas celestes ainda possuem algo do aspecto da autoanulação, como a esfera do sol, que se prostra em direção ao oeste, e assim também as outras esferas.

משא"כ היסודות שתחת גלגל הירח שהם חומרים עבים כמו עפר הארץ הגשמית. וז"ש [וזהו שכתוב] לע"ל [לעיתיד לבוא] (בישעיה ס"י נ"א ו') כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה.

Isso não ocorre com os elementos abaixo da esfera da lua, que são matéria grosseira, como o pó da terra física. E é isso que está escrito sobre o Tempo por Vir (em Isaías, capítulo 51, [versículo] 6): "Pois os céus se desfazem como fumaça, e a terra se desgastará como uma vestimenta",

כי יכלו בחיי חומריות שלהם (ועי' מזה רבות נ"ח פליד ל"ח א' פ' לך לך פמ"ב מ"ו ב' פ' שמיני פ"א [פרק י"א] קע"ז ד' נשא פ"ג רנ"ב ב' פ' עקב רצ"ג ב' וברות רבה ע"פ ושם האיש אלימלך ובאסתר ע"פ ויהי בימי אחשורוש.

pois sua materialidade chegará ao fim. (E veja sobre isso: Midrash Rabbah, Noach, capítulo 34, 38a; Parshas Lech Lecha, capítulo 42, 46b; Parshas Shemini, capítulo 11, 177d; Naso, capítulo 13, 252b; Parshas Eikev, 293b; e em Ruth Rabbah, sobre “E o nome do homem era Elimelech”; e em Esther [Rabbah], sobre “E aconteceu nos dias de Achashverosh.”

ריש קהלת רבה ע"פ הבל הבלים זח"א [זהר חלק א] בראשית דכ"ד סע"ב [סוף עמוד ב] ת"ז [תיקוני זהר] תקון ח' ותקון ל"א) ויתחדש אור בריאה חדשה בחיי שמים וארץ חדשים.

O início de Koheles Rabbah, sobre “Vaidade das vaidades”; o Zohar, Parte I, Bereishis, 24b, fim da coluna; o Tikkunei Zohar, Tikkun 8 e Tikkun 31.) E será renovada a luz de uma nova criação, o nível de novos céus e uma nova terra,

כמ"ש כי כאשר השמים החדשים כו' אשר אני עושה דוקא שלא יהיו מסתירים ומעלימים על אור וחיות הנמשך מא"ס ב"ה שיתגלה כבוד ה' בלתי הסתר והעלם וכמ"ש כי עין בעין יראו כו' ונגלה כבוד ה' כו':

como está escrito: “Pois, assim como os novos céus”, etc., “que Eu faço”, especificamente: eles não ocultarão nem esconderão a luz e a força vital que emanam do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, de modo que a glória de D'us se revele sem ocultação nem encobrimento; e como está escrito: “Pois verão olho a olho”, etc., e “A glória de Havayá será revelada”, etc.

12 ב והנה כל הנ"ל בבחי' עולם שנה נפש שהנפש מתלבשת בבחי' עולם לכל עולם לפי ערכו זהו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שפ"י ממלא הוא בחי' אור וחיות המלוכש ונעלם בעלמין כנ"ל,

2. Ora, tudo o que foi dito acima sobre os níveis de mundo, ano e alma — que a alma se reveste no mundo, em cada mundo segundo a sua medida — corresponde ao nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin); pois o significado de “preenche” é a luz e a força vital que se revestem nos mundos e neles ficam ocultas, como mencionado acima.

אבל בחי' סוכ"ע הוא מ"ש אני הו"י לא שניתי בין קודם שנברא העולם לאחר שנברא העולם ומעלה ומטה שוין כי שוה ומשוה קטן וגדול כמו עד"מ העיגול שאין בו מעלה ומטה כו'.

Mas o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) é aquilo que está escrito: “Eu, Havayá, não mudei”: [o mesmo] antes de o mundo ser criado e depois de o mundo ser criado; e o alto e o baixo são iguais, pois Ele “é igual e iguala o pequeno e o grande”, como, a título de analogia, um círculo, que não tem alto nem baixo, etc.

13 ולכך נקי בשם סובב. אך אין הפי' סובב שהוא מקיף מלמעלה בלבד ולא בא בעולמות דהכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש דזה קאי דוקא על בחי' סוכ"ע

E por isso é chamado pelo nome de sovev (que circunda). Mas sovev não significa que ele circunda somente de cima e não chega aos mundos; pois está escrito: “Eu preencho os céus e a terra” — “Eu”, literalmente, pois isso se refere especificamente ao nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin).

אלא דר"ל [דרוזה לומר] דהגם שהוא בתוך כל העולמות איננו בא שמה בהתלבשות אור ושפע נגלית למקבלים אלא הוא קדוש ומובדל מהם ואיננו נתפס בגדר עלמין וכמאמר הקדוש בשמים ובארץ.

Antes, significa que, embora esteja dentro de todos os mundos, não chega até eles revestida como uma luz e um fluxo revelados aos que os recebem; ela é santa e separada deles, e não é apreendida nos limites dos mundos, como na expressão: “o Santo nos céus e na terra”.

פי' שהוא קדוש ומובדל גם בהיותו בשמים ובארץ ר"ל [רוצה לומר] דאע"פ [דאף על פי] דאת השמים ואת הארץ הוא מלא וזהו בשמים ובארץ עכ"ז [עם כל זה] הוא קדוש ומובדל מהם כו'

Isto é, Ele é santo e separado mesmo estando nos céus e na terra. Quer dizer: embora preencha os céus e a terra, e isso seja “nos céus e na terra”, ainda assim Ele é santo e separado deles, etc.

ואי לזאת הוא בשמים ובארץ בשוה כי בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] לפי שמתלבש ונתפס בעלמין שייך סדר והדרגה מעילה לעילה מרוחניות לגשמיות

E por isso Ele está igualmente nos céus e na terra. Pois, no caso da luz que preenche todos os mundos, como ela se reveste e é apreendida nos mundos, aplica-se uma ordem e uma gradação, de causa em causa, da espiritualidade à materialidade;

אבל בבחי' סובב אין חילוק מדרגות כלל בין רוחניות כו' אלא שוה ומשוה רוחניות וגשמיות כחשיכה כאורה וזהו בשמים ממעל

mas, no caso do sovev, não há absolutamente nenhuma distinção de níveis entre a espiritualidade etc.; ao contrário, ele iguala e torna iguais a espiritualidade e a materialidade, “a escuridão e a luz igualmente”. E isso é “nos céus acima

ועל הארץ מתחת אין עוד וכתוב אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך וזהו גדולה' [גדולתו]
ומהולל מאד ולגדלתו אין חקר פי' גדול הוי' ומהולל

e na terra abaixo; não há outro”. E está escrito: “Se eu subir aos céus, Tu estás lá; se eu fizer minha cama no submundo, eis que Tu estás lá.” E isso é: “Grande é Havayá e muito louvado, e Sua grandeza é insondável.” Isto é: “Grande é Havayá e louvado

מאד זהו מצד בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שמהולל ומשובח בחילוק מדרגות רבות מאד בכל העולמות
בריבוא רבבות עד אין מספר עד שגם הנבראים הגשמיים דסוף העשייה אומרים שירה.

“muito” é do aspecto da luz que preenche todos os mundos, pois Ele é louvado e glorificado numa divisão em muitíssimos níveis em todos os mundos, em miríades de miríades incontáveis, até que também as criaturas materiais no fim de Assiá entoam cânticos.

14 וזהו מלך משובח ומפואר עדי עד כו'. פי' שהוא משובח ומפואר עדי עד כי אינו דומה השירה והשבח
שמשבחים ומפארים אותו הנבראים דעשיה שאין השגתם גדולה כ"כ [כל כך] לשירה ושבח שמפארים
ומשבחים נבראים עליונים יותר.

E isto é “Rei, louvado e glorificado para todo o sempre (adei ad)”, etc. Isto é, Ele é louvado e glorificado “adei ad”, pois o cântico e o louvor com que as criaturas de Assiá, cuja compreensão não é tão elevada, O louvam e glorificam não se comparam ao cântico e ao louvor com que criaturas mais elevadas O glorificam e louvam.

15 ולפי שיש מדרגות רבות גבוה מעל גבוה אין קץ לכן אמר משובח ומפואר עדי עד.

E como há muitos níveis, cada um mais elevado que o anterior, sem fim, por isso se diz: “louvado e glorificado para todo o sempre”.

וכל זה ההתחלקות הוא מצד בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שנתפס בהשגת העולמות וע"ז נאמר גדול ה'
ומהולל מאד

E toda essa divisão provém do aspecto da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), que é apreendida pela compreensão dos mundos; e sobre isso se diz: “Grande é Havayá e muito louvado”.

אבל ולגדולתו אין חקר היינו בחי' סוכ"ע שהוא בחי' שמו הגדול לכך נאמר ע"ז ולגדולתו אין חקר אשר הוא אינו נתפס ומתלבש תוך עלמין כלל ולא שייך בזה חילוק מדרגות כלל

Mas “e Sua grandeza é insondável” corresponde ao nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), que é o nível de Seu grande Nome. Por isso se diz a respeito dela: “e Sua grandeza é insondável”, pois ela não é apreendida nem revestida nos mundos de modo algum, e nenhuma distinção de níveis se aplica a ela.

וזהו ענין שמיה רבא [ועמ"ש מזה ס"פ שלח ע"פ אני הוי' אלקיכם ע"ש] וזהו ענין תכלית ירידת הנשמות בעוה"ז בחומר גופני.

E este é o significado de “Seu grande Nome” (e veja o que está escrito sobre isso no final de Parshat Shelach, sobre “Eu sou Havayá, vosso D'us”; veja ali). E este é o propósito da descida das almas a este mundo, à matéria física.

כי הנה עיקר כללות עבודת ה' בתורה ומצות הוא כדי להמשיך בחי' סוכ"ע לידי בחי' גילוי

Pois o propósito principal do conjunto do serviço a D'us por meio da Torá e das mitsvot é atrair o nível da luz que circunda todos os mundos para a revelação:

דהיינו בחי' עצמות אור א"ס שאינו בגדר עלמין שיהיה שורה ושוכן ומתגלה תוך כל עלמין [ואז לא יסתירו העלמין כלל

isto é, o nível da essência da Luz Infinita (Or Ein Sof), que não está dentro dos limites dos mundos, para que repouse, habite e se revele dentro de todos os mundos. (E então os mundos não ocultarão de modo algum;

כי בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] אף שהוא מתלבש תוך העלמין אך העלמין מסתירים על אור וגילוי זה דממכ"ע [דממלא כל עלמין] שמאיר בבחי' צמצום עצום

pois, embora a luz que preenche todos os mundos se revista nos mundos, estes ocultam essa luz e a revelação de memalê kol almin, que brilha por meio de um tsimtsum imenso (contração);

אבל כשיאיר ויתגלה בחי' אור הסוכ"ע הקדוש ומובדל כו' דקמיה כחשיכה כאורה לא יסתירו העלמין כלל ועמ"ש בביאור ע"פ ראיתי

mas, quando a luz de sovev kol almin brilhar e se revelar, sendo santa e separada etc., diante da qual “a escuridão e a luz são iguais”, os mundos não ocultarão de modo algum. E veja o que está escrito na explicação de “Vi,

והנה מנורת זהב כו' וזהו דוקא ע"י מצות מעשיות בעוה"ז דוקא ולזה ירדה הנשמה בגוף

“e eis uma menorá de ouro”, etc.] E isso ocorre especificamente por meio das mitsvot práticas, neste mundo em particular; e foi para isso que a alma desceu ao corpo,

וזהו תכלית הירידה. דהגם שקודם ירידתה היתה ג"כ עומדת לפני ה' ונהנית מזיו השכינה זהו מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

e esse é o propósito da descida. Pois, embora antes de sua descida ela também estivesse diante de D'us e se deleitasse no esplendor da Shechiná, isso provém do nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin);

אבל ע"י ירידתה בגוף בעסק המצות מעשיות היא ממשכת בחי' גילוי אור הסוכ"ע (ועמ"ש מזה ע"פ את שבתותי תשמרו יעו"ש [יעו"ש שם] ג"כ באריכות).

mas, por meio de sua descida ao corpo, ao se ocupar das mitsvot práticas, ela atrai a revelação da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) (e veja o que está escrito sobre isso a respeito de “Guardareis Meus Shabatot”; veja também ali, extensamente).

וביאור ענין זה הנה המצות נחלקו לבי' בחי' מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] בחי' מ"ע [מצות עשה] הוא המשכת הקדושה ולהגביר הטוב

A explicação disso é a seguinte: as mitsvot dividem-se em duas categorias: os mandamentos positivos e os mandamentos proibitivos. Os mandamentos positivos consistem em atrair a santidade e fortalecer o bem,

כמו שאנו מברכים אשר קדשנו במצותיו שממשיכים גילוי קדושה עליונה למטה. וע"י מל"ת [מצות לא תעשה] הוא להפריד הרע מן הטוב ולאכפייא לסט"א [לסטרא אחרא] שלא יהיה לו אחיזה בקדושה.

como dizemos na bênção: “que nos santificou com Seus mandamentos”: atraímos para baixo uma revelação de santidade suprema. E, por meio dos mandamentos proibitivos, [o objetivo] é separar o mal do bem e subjugar a sitra achra (o outro lado), para que ela não tenha qualquer domínio sobre a santidade.

16 ועמ"ש מזה בד"ה מה טובו אוהליך וידוע מאמר הזהר כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין.

E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Quão boas são as tuas tendas”. E é conhecido o dito do Zohar: “Quando a sitra achra (o outro lado) é subjugada (itkafya), a glória do Santo, bendito seja Ele, se eleva (istalek) em todos os mundos.”

בהיות כי זה לעומת זה עשה האלקים דכמו שיש היכלות דקדושה שמהם נשפע ונמשך כל טוב וכל המחשבות הקדושים ודבור ומעשה תומ"צ [תורה ומצות] הנה חיותם נמשך מבחי היכלות הנ"ל.

Pois "D'us fez um em oposição ao outro": assim como há heichalot de santidade, dos quais flui e é atraído todo o bem, de modo que todos os pensamentos sagrados, bem como a fala e a ação de Torá e mitzvot, recebem deles sua força vital,

כך לעומת זה יש ג"כ היכלות מכחות הטומאה שמהם נמשך שפע וחיות לכל דבר רע והאדם בעל בחירה כאשר יעמיס עליו עול תומ"צ [תורה ומצות] כשור לעול וכחמור למשאוי.

assim também, em oposição a eles, há heichalot das forças da impureza, dos quais fluem e são atraídas abundância e força vital para toda coisa má. E o homem tem livre-arbítrio: quando toma sobre si o jugo de Torá e mitzvot, "como um boi para o jugo e como um jumento para a carga",

יקבל חיותו וקיומו מהיכלות דקדושה הנ"ל ומהם ועל ידם ישתלשלו כל צרכיו הגשמיים ג"כ כשיעשה הכל לש"ש [לשם שמים] כדי שיוכל לעבוד את ה' כו'.

receberá sua força vital e existência dos heichalot de santidade mencionados acima; deles e por meio deles também lhe advirão todas as suas necessidades físicas, quando fizer tudo em nome do Céu, para que possa servir a D'us, etc.

17 ואם ח"ו [חס ושלום] לתאווה יבקש נפרד לרדוף אחר רצונות גשמיים הרי מקבל חיותו וקיומו מהיכלות הקליפות שמשפיעים כל דבר רע כמו מחשבות זרות מתאוות גופנית אשר לא לה' המה.

Mas se, D'us não o permita, "aquele que se separa busca o desejo", para perseguir desejos físicos, recebe sua força vital e existência dos heichalot das kelipot, que fazem emanar toda espécie de mal, como pensamentos estranhos provenientes de desejos corporais, que não são para D'us.

רק שבקליפות ג"כ יש היכלות דנוגה שמשם נמשך תאוות היתר כשאנו מכוין לשם שמים ובחי ק"נ [קליפת נוגה] דעשיה שממנו נשפע תאוות היתר דעוה"ז רובו ככולו רע

Somente que, entre as kelipot, também há heichalot de nogah, dos quais se extrai o desejo por aquilo que é permitido quando a pessoa não o direciona para o serviço dos Céus. E a kelipat nogah de Assiá, da qual emana o desejo por aquilo que é permitido neste mundo, é quase inteiramente má, como se fosse totalmente má,

רק מעט טוב מעורב בתוכו ועמ"ש בפי אחרי בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר בענין פנימיים ומקיפים דנוגה שמהם נמשך התאוה והכבוד כפי ע"ש.

havendo nela apenas um pouco de bem misturado. E veja o que está escrito na Parashá Acharei, na explicação de “Pois neste dia Ele expiará”, a respeito dos aspectos interiores e abrangentes da nogah, dos quais emanam o desejo e a honra etc.; veja ali.

18 ויש היכלות דג"ק [דג' קליפות] הטמאות שלמטה מק"נ [מקליפת נוגה] שמהם נמשך תאוות איסור מה שיש בו ענף מאיסור דאורייתא או דרבנן.

E há heichalot das três kelipot impuras, que estão abaixo da kelipat nogá, das quais provém o desejo pelo que é proibido: tudo aquilo que contém algum aspecto de uma proibição da Torá ou dos Sábios.

וכיון שהאדם בעל בחירה לכן בו תלוי הכל. וע"י שמדחה המחשבות זרות ומסיח דעתו מהן.

E, como o homem possui livre-arbítrio, tudo depende dele. Quando afasta os pensamentos estranhos e desvia deles a atenção,

הנה עי"ז אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] ג"כ שהן בחי' היכלות הקליפות שהן מקור מחשבה זו ועי"ז אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין.

por meio disso também é subjugada a sitra achra (o outro lado), isto é, os heichalot das kelipot, que são a fonte desse pensamento; e, por meio disso, “a glória do Santo, bendito seja Ele, é exaltada em todos os mundos”.

פ"י שהרי אפי' היכלות דקדושה נק' עלמין כמו ההיכל שמתעלם בו המלך בישיבתו בו כך

Isto é: até mesmo os heichalot da santidade são chamados de almin, “mundos”, como o palácio no qual o rei fica oculto enquanto nele está sentado; assim,

בחי' היכלות ועולמות הן מעלימים ומסתירים על גילוי אור ה' שלא יהיה הגילוי כ"כ [כל כך] רק ע"י לבוש והעלם ההיכל ולכן נק' עולם לשון העלם כנ"ל.

os heichalot e os mundos ocultam e encobrem a revelação da luz de D'us, de modo que a revelação não seja tão intensa, [manifestando-se] apenas por meio do manto e da ocultação do palácio; por isso, chama-se olam, termo relacionado a helem (ocultação), como mencionado acima.

19 וכד אתכפיא בחי' ההעלם היותר אחרון שמסתיר ומעלים בתכלית והן היכלות הקליפות שמהם נמשך מחשבה זרה מה שהוא נגד רצון ה' והי' [והרי זה] העלם גמור היותר אחרון.

E quando é subjugado o último grau de ocultação, que oculta e encobre por completo — a saber, os heichalot das kelipot, dos quais se origina um pensamento estranho, algo contrário à vontade de D'us —, trata-se do ocultamento completo e mais extremo;

ובחי' אתכפיא כשמדחה המחשבה זו הי' [הרי זה] דחיית הקליפה זו המעלים ומסתיר לבתי יסתיר על אור

e o ato de subjugá-la (iskafya), quando se afasta esse pensamento, consiste em afastar essa kelipá que oculta e encobre, para que não encubra a luz de

ה' שבאדם עי' אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] פי' שמאיר ומתגלה בחי' סוכ"ע שנק' קוב"ה [קודשא בריך הוא] לשון קדוש ומובדל כנ"ל בפי' והקדוש בשמים ובארץ כו'.

D'us que está na pessoa. Por meio disso, “a glória do Santo, bendito seja Ele, é elevada”. Isto é, o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) brilha e se revela; ela é chamada “o Santo, bendito seja Ele”, expressão que indica santidade e separação, como mencionado acima na explicação de “e o Santo nos céus e na terra”, etc.

20 והגילוי הזה הוא בכולהו עלמין והיכלות המעלימים מבלי יעלימו ויסתירו כלל. וגילוי הארה זו מבחי' סוכ"ע נקרא אסתלק מלשון התרוממות [כמ"ש במ"א בפי' ויקהל בד"ה קחו מאתכם תרומה כו'.

E esta revelação está “em todos os mundos” e nos heichalot que ocultam, de modo que não ocultam nem escondem absolutamente nada. A revelação desta irradiação do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) é chamada istalek, termo que significa elevação (como está escrito em outro lugar, na Parashá Vayakhel, no discurso que começa: “Tomai de entre vós uma oferta (terumá)”, etc.).

ועמ"ש בפי' שלח ע"פ טובה הארץ מאד מאד הנ"ל] וזהו דייקא ע"י אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] למטה דוקא [בעוה"ז בגוף האדם ונפש הבהמית].

E veja o que está escrito na Parashá Sh'lach sobre “A terra é muito, muito boa”, mencionado acima.) E isso ocorre precisamente por meio da subjugação da sitra achra (o outro lado) aqui embaixo, especificamente (neste mundo, no corpo humano e na alma animal;

21 וכמשל הבית שרוצים להגביהו כשמגביהים הקורה והעץ התחתונה יוגבה על ידה כל הבנין כו' וכמ"ש במ"א בפ' בראשית בד"ה להבין הטעם].

Como na analogia de uma casa que se deseja erguer: quando se levanta a viga e a madeira inferiores, todo o edifício é erguido por elas, etc.; conforme está escrito em outro lugar, na Parashá Bereshit, no discurso que começa “Para compreender a razão”.

והוא ע"י שבירת כח תאוה גופנית שע"י נקרע בחי' המסך דקליפה המסתיר והמעלים וע"י נתגלה ונתרומם האור מבחי' סוכ"ע בתוך כל עלמין והתרוממות והתנשאות זאת

E isso ocorre por meio da quebra da força do desejo corporal, pela qual se rompe a tela da kelipá, que oculta e esconde; e, por meio disso, a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) é revelada e elevada dentro de todos os mundos. E essa exaltação e elevação

היינו שלא יהיה בבחי' התלבשות והתעלמות תוך עלמין שמסתירים על אור דממכ"ע [דממלא כל עלמין] אבל ע"י גילוי הסוכ"ע אין מעלים ומסתיר כו'.

significam que ela não estará num estado de estar revestida e oculta dentro dos mundos, que ocultam a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin); mas, por meio da revelação de sovev kol almin, nada oculta nem esconde, etc.

22 וכל זה נעשה ע"י האדם בהיות כי יעקב חבל נחלתו כמשל החבל כשמתנענע למטה מתנענע גם למעלה בראשו כך ע"י התעוררות ניצוץ האלקי למטה לצאת מחומר תאוות הגופני כך יתעורר למעלה.

E tudo isso é realizado por meio do homem, pois “Yaakov é a corda de Sua herança”: como na analogia de uma corda, que, quando é sacudida embaixo, também é sacudida em cima, em sua extremidade superior; assim, por meio do despertar da centelha divina embaixo para sair da matéria dos desejos físicos, haverá um despertar em cima.

ולכן אל יפול לב האדם ממה שנופלים לו מ"י רק שיראה לדחותו והיינו להסיח דעתו מהן והיסח הדעת הוא ע"י תקיעת הדעת בהתכוננות ובתיבות התפלה. וע"י אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] למעלה ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין:

Portanto, a pessoa não deve desanimar por lhe sobrevirem pensamentos estranhos; deve apenas empenhar-se em afastá-los, isto é, desviar deles a mente. E o desvio da mente se dá ao fixá-la na contemplação e nas palavras da oração. Com isso, a sitra achra (o outro lado) é subjugada em cima, e “a glória do Santo, bendito seja Ele, é exaltada em todos os mundos”.

23 ג וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו קורעין לו גזר דינו של ע' [שבעים] שנה.

3. E este é o significado do ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “A quem responde ‘Amém, que Seu grande Nome seja bendito’ com toda a sua força, rasgam sua sentença de setenta anos.”

כי פי' שמיה רבא היינו בחי' סוכ"ע שזהו הנק' שמו הגדול כי הנה מבואר במ"א ע"פ משה ידבר

Pois o significado de shmei rabba é o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), que é o que se chama “Seu grande Nome”. Pois é explicado em outro lugar, a respeito de “Moshe falava”,

כי שמותיו של הקב"ה הם הם התפשטות והשפעה להתהוות מדותיו ית' שם הוי' בנקוד פת"ח הוא בחכמה ושם אל בחסד כו' והם ע"ס [עשר ספירות] דאצי' הנקראות בשם ממכ"ע [ממלא כל עלמין] [ע' עיין] באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה וילבש צדקה כשריין]

que os Nomes do Santo, bendito seja Ele, são eles próprios a extensão e o fluxo pelos quais Suas midot, bendito seja Ele, vêm a existir: o Nome Havayá com a vogal patach está em Chochmá, e o Nome Kel em Chessed, etc.; e estas são as Dez Sefirot do Mundo de Atsilut (Emanação), chamadas pelo nome “a luz que preenche todos os mundos” (memalê kol almin) (ver Iggeres HaKodesh, a seção que começa “E Ele vestiu a justiça como uma cota de malha”).

אבל שמו הגדול הוא בחי' סוכ"ע והוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] קודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד בבחי' א"ס.

Mas Seu grande Nome é o nível da luz que circunda todos os mundos; e isso corresponde ao que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Antes de o mundo ser criado, havia somente Ele e Seu Nome”, no nível de Ein Sof (o Infinito).

24 ופי' יהא שמיה רבא מברך לעלם כו' היינו שימושך בהתגלות בגי' עולמות בי"ע ג"כ כמ"ש ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו.

E o significado de “Que Seu grande Nome seja bendito para sempre (le'alám)”, etc., é que ele seja também levado à revelação nos três mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá, como está escrito: “Por Minha glória Eu o criei, Eu o formei, também Eu o fiz.”

והיינו שימושך לגילוי ולא יסתירו כלל בחיי ההעלם וההסתר של העלמין וכנ"ל בפ"י אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין

Isto é, que seja levado à revelação, e que o ocultamento e a ocultação dos mundos não o ocultem de modo algum, como mencionado acima ao explicar “a glória do Santo, bendito seja Ele, é elevada em todos os mundos”.

וזהו לעלם ולעלמי עלמאי שהן דרך כלל ג' עולמות כלליים ב"ע ודרך פרט הוא בכולהו עלמין ועי"ז קורעין לו גזר דינו של ע' [שבעים] שנה.

E este é o sentido de le'alám ul'almei almaya (“para sempre e por toda a eternidade”): em termos gerais, são os três mundos gerais de Beríá, Yetsirá e Assiá; em particular, significa “em todos os mundos”. E, por meio disso, rasga-se para ele a sentença de setenta anos.

פ"י דכמו שיש שבע מדות דקדושה בנפש אלהית כל א' כלולה מעשרה. כך יש ג"כ ז' מדות בנפש הבהמית כל א' כלול מעשר והנפש האלקית

Isto é: assim como há sete atributos emocionais sagrados (midot) na alma divina, cada um composto de dez, também há sete atributos na alma animal, cada um composto de dez. E a alma divina

מתלבשת בנפש הבהמית לבררה וכמ"ש ימי שנותינו בהם שבעים שנה והרע של המדות דנפש הבהמית שהן ז' מדות כל א' כלול מיו"ד נקרא גזר דינו

reveste-se na alma animal a fim de refiná-la, como está escrito: “Os dias de nossos anos: neles há setenta anos.” E o mal dos atributos da alma animal, que são sete atributos, cada um composto de dez, é chamado “sua sentença

של ע' [שבעים] שנה [וגם הוא ממש גזר דינו של ע' [שבעים] שנה כפשוטו כי ימים יוצרו כדי לברר המדות דנה"ב [דנפש הבהמית] כנ"ל בפ"י ימי שנותינו בהם כו'.

de setenta anos”. [E isso também é, de fato, uma sentença de setenta anos em seu sentido literal, pois “os dias foram formados” com o propósito de refinar os atributos da alma animal, como mencionado acima ao explicar “Os dias de nossos anos: neles”, etc.]

25 ומחמת התגברות הרע דנפש הבהמית נמשך עליו הגזר דין בענין חיות הע' [השבעים] שנה [ועי"י גילוי שממשיך

E, devido à prevalência do mal da alma animal, recai sobre ele o decreto relativo à vida dos setenta anos.) E, por meio da revelação que ele atrai

מבחי' סוכ"ע דאתכפיא סט"א [סטרא אחרא] ואסתלק יקרא דקב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין שלא יעלימו ולא יסתירו עוד הי"ז [הרי זה] ענין נקרע גזר דינו של ע' [שבעים] שנה.

do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), por meio de “a sitra achra é subjugada e a glória do Santo, bendito seja Ele, é exaltada em todos os mundos”, de modo que eles não mais ocultem nem encubram: isto é a revogação do decreto de setenta anos.

[וגם כי עולם שנה נפש הנה מבחי' נפש שהוא ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נמשך בחי' שנה ועולם וכנ"ל ועי"א איש"ר [אמן יהא שמיה רבא] שממשיך מבחי' סוכ"ע שלמעלה מבחי' נפש

(E também, visto que, na tríade mundo, ano e alma, é do nível de “alma”, que é a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), que são atraídos os níveis de “ano” e “mundo”, como mencionado acima, ao passo que, por meio de “Amém, seja bendito o Seu grande Nome”, ele atrai do nível da luz que circunda todos os mundos, que está acima do nível de “alma”;

וזהו אם ישם אליו לכו פי' אליו ולא למדותיו ועי"ז רוחו ונשמתו אליו יאסוף רוחו היינו כמ"ש וברוך פיו כל צבאם והוא ג"כ בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

e isto é “Se Ele dirigir Seu coração para Si mesmo (elav)”: isto é, para Si mesmo, e não para Seus atributos; e, por meio disso, “Seu espírito e Seu sopro Ele recolhe para Si”. “Seu espírito” é como está escrito: “e pelo espírito de Sua boca, todo o seu exército”; e isto também é o nível da luz que preenche todos os mundos,

אבל הוא למעלה מבחי' נפש ועמ"ש בפ' שלח מענין העלמין ששרשן מבחי' עגולים שהוא בחי' נפש כו' mas está acima do nível de “alma”; e veja o que está escrito na Parshat Shelach a respeito dos mundos (almin), cuja raiz provém do nível dos círculos (igulim), que é o nível de “alma”, etc.;

ע"ש ונשמתו היינו בחי' סוכ"ע והמשכה זו היא לעלם בבחי' עולם וכמ"כ [וכמו כן] בבחי' שנה לכן עי"ז קורעים לו כו'.

veja lá. E “Seu sopro” (nishmaso) é o nível da luz que circunda todos os mundos; e essa atração é le'alam, para o nível de “mundo”, e igualmente para o nível de “ano”; por isso, por meio disso, “revogam para ele”, etc.

ועי' ברע"מ [ברעי' מהימנא] **פ' תצא** (דרעי"ז סע"ב [סוף עמוד ב]) **מענין שנה בזהר פ' פינחס** (דר"נ ע"א) **יומין תתאין**
זמנין דאינון שנה כו' משכו יומין עילאין לגבי יומין תתאין כו'

E veja no Raaya Mehemna, Parshat Teitzei (277b, final da coluna), a respeito do tema de “ano”; no Zohar, Parshat Pinchas (250a): “os dias inferiores, os tempos, que são 355 (shanah, ano)”, etc.; “atraí os dias superiores em direção aos dias inferiores”, etc.

ועיין שם (דר"כ סע"א [סוף עמוד א]) **דפי' בכל כחו כענין יגדל נא כח אד' ועי' בפ"י הרמ"ז** [הרב משה זכות] **שם וכן**
פ"י מהרש"א [מהרש"א] **בשבת** (ק"ט ב') **ועי' באד"ר** [באדרא רבא] (דקל"ח ע"ב)

E veja lá (220a, final da coluna), onde “com toda a sua força (kocho)” é explicado à semelhança de “Que o poder (koach) de Ado-nai seja engrandecido”; veja também o comentário do Ramaz lá; e assim explica o Maharsha em Shabbos (119b). E veja a Idra Rabba (138b).

ע"פ בקרב שנים חייהו אינון שנים קדמוניות דאקרון ימי קדם כו' וע"ש (דקל"ג ב') **ובזהר פ' ויחי** (דרל"ח ב') **ובפ' בשלח** (דמ"ה א')

sobre “No decurso dos anos, faze-a reviver”: “estes são os anos primordiais, chamados os dias de outrora (yemei kedem)”, etc.; e veja ali (133b); e no Zohar, Parashat Vayechi (238b) e Parashat Beshalach (45a),

ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] **שם וכ"ז** [וכל זה] **נרמז בענין מארז"ל** [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] **כל העונה אמן**
יהא שמי' רבא מברך בכל כחו שהוא ענין ההמשכה מבחי' ימי קדם ושנים קדמוניות

e o comentário do Ramaz ali. Tudo isso está aludido no ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “Quem responde ‘Amém, seja bendito o Seu grande Nome’ com toda a sua força”: isso consiste em atrair do nível dos dias de outrora e dos anos primordiais;

לכן עי"ז קורעים לו גזר דינו של ע' שנה ששרשן מבחי' שנות עולם וימי עולם ועיין בזהר פ'
בראשית (דל"ז סע"ב [סוף עמוד ב] ודף נ"ח א')

por isso, por meio disso, rasgam para ele a sentença de setenta anos, cuja raiz provém do nível dos “anos do mundo (olam)” e dos “dias do mundo”. E veja o Zohar, Parashat Bereshit (37b, fim da coluna, e fôlio 58a),

ובזהר הרקיע שם ובזהר ס"פ תרומה דקע"ח סע"ב [סוף עמוד ב] **וזהו ע"כ יאמרו המושלים בואו חשבון**
בואו ונחשב חשבוננו של עולם.

e o Zohar HaRakia ali, e o Zohar no fim de Parashat Terumah, 178b, fim da coluna.) E isto é: “Por isso dirão os governantes: Vinde a Cheshbon”; vinde, façamos o cálculo do mundo.

פיי המושלים אלו המושלים ביצרם לאכפיא לסט"א [לסטרא אחרא] כנ"ל בשכירת תאו' [תאוות] הגופנית בסור מרע במחשבה דבור ומעשה וגם בראיה ושמיעה כו'.

Isto é: “os governantes” são aqueles que governam sua inclinação, para subjugar a sitra achra, como mencionado acima, quebrando o desejo corporal, ao “afastar-se do mal” no pensamento, na fala e na ação, e também na visão e na audição, etc.

וכמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם כמו להיות עוצם עיניו מראות ברע בהסתכלות וכו' ובמעשה

Como está escrito: “E não vos desvieis após o vosso coração e após os vossos olhos”: por exemplo, ser “aquele que fecha os olhos para não ver o mal”, no olhar, etc.; e na ação,

כמו שאמרו קדש עצמך במותר לך וכיוצא בזה. ועיי' אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] להיות גילוי סובב כ"ע [כל עלמין] בתוך ההעלם וההסתר שבכולהו עלמין כנ"ל:

como disseram: “Santifica-te naquilo que te é permitido”, e coisas semelhantes. E, por meio disso, “a glória do Santo, bendito seja Ele, eleva-se”, de modo que haja uma revelação da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) dentro do ocultamento e da ocultação que há em todos os mundos, como mencionado acima.

26 וזהו על כן יאמרו המושלים ביצרם דוקא בואו ונחשוב חשבוננו של עולם. פיי עולם מלשון העלם והסתר כנ"ל

E é por isso que “os governantes” sobre sua inclinação, especificamente, “dirão: Vinde, façamos o cálculo do mundo (olam)”. O significado de olam deriva do termo que designa ocultação e ocultamento, como mencionado acima;

ואומרים נחשב חשבון ירידת הנשמה לעוה"ז בגוף החשוך שבחי' תכלית הירידה הוא לצורך עלייה והיינו כדי להיות אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] שבזה יסתלק יקרא דקב"ה [דקודשא בריך הוא] כו' כנ"ל.

e dizem: façamos o cálculo da descida da alma a este mundo, para dentro do corpo sombrio: o propósito da descida é uma ascensão, isto é, que haja a subjugação da sitra achra (o outro lado), por meio da qual “a glória do Santo, bendito seja Ele, será elevada” etc., como mencionado acima.

27 ועוד בפ"י חשבוננו של עולם ועיקר כי לפי רוב ההעלם שבעוה"ז שהוא עולם היותר האחרון וע"כ החשך עב וכפול ומכופל

Há ainda uma [explicação] de “o cômputo do mundo”, e esta é a principal: em proporção ao grande ocultamento neste mundo, que é o último dos mundos, a escuridão é espessa, duplicada e multiplicada;

ולכן כדי להאיר את החשך העב כמוהו צריך להמשיך דייקא אור גדול ורב עצום יותר שע"י דייקא גם חשך לא יחשיך וכחשכה כאורה משא"כ אור קטן לא יועיל מחמת עביות החשך

portanto, para iluminar uma escuridão tão espessa, é preciso atrair especificamente uma luz grande, abundante e extremamente poderosa, pois é justamente por meio dela que “nem mesmo a escuridão escurece” e “a escuridão e a luz são iguais”; ao passo que uma luz pequena não será suficiente, devido à espessura da escuridão.

וכמו שאנו רואים שבבית די באור הנר אבל במרתף לפי ששם האויר עב מאד להיותו בתוך חומריות הארץ ע"כ

Como vemos, numa casa basta a luz de uma vela; mas, numa adega, como o ar ali é muito espesso, por estar dentro da materialidade da terra, por isso

כדי להאיר האויר הגס צ"ל ע"י אור גדול משא"כ נר דק יוכל להיות נכבה מחמת גשמיות האויר.

para iluminar o ar grosseiro é necessária uma luz grande, ao passo que uma vela fraca pode apagar-se devido à materialidade do ar.

28 וכך עד"מ כדי להאיר החשך דעולם העשיי [העשיה] הגשמיות הוא ע"י אור עליון ביותר וזהו ירידת הנשמות לעוה"ז אשר ע"י נר הוי' נשמת אדם ונר מצוה ותורה אור ע"י דייקא יוכלו להאיר להיות אתהפכא חשוכא לנהורא כו'

Assim também, por analogia, a iluminação da escuridão do Mundo físico de Assiá se dá por meio de uma luz extremamente elevada. E este é o propósito da descida das almas a este mundo: por meio de “a lâmpada de Havayá, a alma do homem” e de “uma mitsvá é uma lâmpada, e a Torá é luz”, somente assim elas poderão iluminar, transformando a escuridão em luz (it'hapchá chashochá le-nahorá), etc.

וזהו ענין ונחשב חשבוננו של עולם שלפי רוב ההעלם כך צריך להרבות באור התורה והמצוות:

E este é o significado de “e façamos o cálculo do mundo”: na proporção da grandeza do ocultamento, assim também é preciso aumentar a luz da Torá e das mitsvot.

29 ד תבנה ותכונן עיר סיחון. הנה עיר סיחון היא התפלה שנקראת שיחה בשין שמאלית וכמ"ש ויצא

יצחק לשוח בשדה ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] לשון תפלה

4. “Que a cidade de Sichon seja construída e estabelecida.” Ora, “a cidade de Sichon” é a oração, chamada sichá, [escrita] com shin pontuado à esquerda, como está escrito: “E Yitschac saiu para conversar (lasuach) no campo”; e Rashi explica: uma expressão que designa oração,

כמו ישפוך שיחו. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דע"ז אין שיחה אלא תפלה. ולהבין הטעם למה נק' התפלה שיחה.

como em “ele derrama sua fala (sicho)”. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, no primeiro capítulo de Avodah Zarah: “Sichá significa nada além de oração.” E [é preciso] compreender a razão pela qual a oração é chamada sichá.

אך הענין הוא כי מלבד דשיחה לשון דבור ומה גם לפמש"כ [לפי מה שכתוב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הסוכות פ"ב [פרק ב'] דשיחה הוא הדבור בלחש ובחשאי ובהסתר וזהו ענין צלותא בלחש.

Mas a explicação é a seguinte: além de sichá ser uma expressão que designa fala, e ainda mais de acordo com o que está escrito em Pri Etz Chaim, Sha'ar HaSukkos, capítulo 2, que sichá é fala em sussurro, em voz baixa e oculta, o que corresponde à “oração em voz baixa” (tzelosa bilchash),

אך עוד זאת יש בפ"י שיחה שהוא מענין הסחה והזהה ממקום אל מקום אחר כמו כאשר יפרש השוחה לשחות (בישעיה כ"ה י"א) דפירושו לשוט במים.

há ainda este outro [sentido] no significado de sichá: ela deriva do sentido de hasachá, mover-se e deslocar-se de um lugar para outro, como em “como o nadador (hasocheh) estende os braços para nadar” (em Isaías 25:11), cujo significado é nadar na água.

שענין השט במים הוא שמזיז ומעתיק א"ע [את עצמו] ממקום למקום כו' [וכמ"כ [וכמו כן] מצינו שפ"י רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] בפ"י דאגה בלב איש ישחנה ב' פירושים הנ"ל ישחנה מדעתו לשון היסח הדעת שמעתיק ומסיח דעתו מדאגתו לתקוע הדעת בתורה ועבודת ה'.

Pois aquele que nada na água move-se e desloca-se de um lugar para outro, etc. [E do mesmo modo encontramos que nossos Sábios, de abençoada memória, explicaram “Se há preocupação no coração do homem, que a yesichenah” nos dois sentidos mencionados acima: “que a afaste de sua mente” é uma expressão que designa afastar a mente; ele desloca e afasta sua mente da preocupação, para fixá-la na Torá e no serviço a D'us;

30 וישיחנה לאחרים הוא לשון דבור] ופי' וענין הזזה בתפלה הוא בהיות שעיקר הבקשה בתפלה הוא שיתגלה בחי' סובב כל עלמין להיות מתלבש תוך כל עלמין. וזהו שאנו אומרים יהי רצון כי הוא ית' למעלה מן הרצון.

e “que a conte a outros” é uma expressão que se refere à fala.) E o significado e a essência do “deslocamento” na oração: o pedido principal na oração é que o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) seja revelado, revestindo-se dentro de todos os mundos. É por isso que dizemos “Yehi ratzon”, “Que haja vontade”, pois Ele, bendito seja, está acima da vontade.

31 וכדי שיהיה לו בחי' רצון בכרכות שמונה עשרה כמו גואל ישראל ומכרך השנים וכיוצא. היינו ג"כ ענין הסחה והזזה ממקום למקום

E para que Ele tenha uma vontade nas bênçãos da Shemone Esre, como “Aquele que redime Israel” e “Aquele que abençoa os anos”, e semelhantes, isso também é uma questão de hasachá, um deslocamento de um lugar para outro;

כי מצד עצמו לאו דאית ליה מכל אינון מדות כלל והוא ית' נעתק ויורד ממקום מדרגתו העצמי שלמעלה גם מבחי' רצון להיות לו רצון בהמשכות כו'

pois, em Si mesmo, “não é que Ele possua qualquer desses atributos”; e Ele, bendito seja, Se desloca e desce do lugar de Seu nível essencial, que está acima até mesmo do nível da vontade, para ter vontade pelas emanções, etc.

ואתעדל"ע [ואתערותא דלעילא] זו ר"ל [רוצה לומר] המשכה זו שנמשך ע"י התפלה בחי' יהי רצון כו' נקי שיחה והזזה שמלמעלה למטה כו'.

E esse despertar do alto (isarusa dileila), isto é, essa emanção que é atraída por meio da oração, o nível de “Que haja vontade”, etc., é chamado sichá e deslocamento de cima para baixo, etc.

אך בחי' שיחה זו מלמעלה למטה באה ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בשיחה שבתפלה שהאדם מתפלל כי רוח אייתי רוח כו'.

Mas esse sichá de cima para baixo vem por meio de um despertar de baixo (isarusa dilesata), na sichá da oração que a pessoa profere, pois “espírito traz espírito”, etc.

32 וגם באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] זו שייך ב' פירושים הנ"ל. לשון הסחה והזזה. כי עיקר התפלה היינו בחי צעקה בצר לו וזהו לפני ה' ישפוך שיחו.

Também neste despertar de baixo aplicam-se os dois sentidos mencionados acima: o sentido de desviar e deslocar. Pois a essência da oração é o aspecto de clamar em meio à aflição; e isto é: "Diante de Havayá derrama sua fala (sichó)."

לשון ישפוך היינו שפיכת הנפש כאשר צר לה מאד מאשר בהבל בא ובחושך וצלמות ילך ברוב הזמן כו'.

A expressão "derrama" significa o derramamento da alma quando ela está em grande aflição, pois "em vão veio, e nas trevas" e na sombra da morte "caminha", durante a maior parte do tempo, etc.

33 והיינו ע"י קדימת בחי בואו חשבון להיות ממארי דחושבנא בכל לילה כנ"ל לטעום מרירות בנפשו מכל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו אשר לא לה' המה מיום היותו ועל אשר נשקע ונטבע בתאוות עוה"ז

E isto se dá por meio da precedência de "Vinde a Cheshbon", sendo dos "mestres do exame" (ma-rei dechushbana) todas as noites, como mencionado acima: provar amargura em sua alma por todos os seus atos, palavras e pensamentos que não foram para D'us, desde o dia em que veio a existir, e por ter afundado e se atolado nos desejos deste mundo,

ובזה כל השתדלותו בשכבו ובקומו כו' והאמת נשכח מלוח לבו מחמת טרדתו בהבלי הזמן כו' רק כי פנו אלי עורף בלא לב כו'.

e nisso consiste todo o seu empenho, "ao deitar-se e ao levantar-se", etc.; e a verdade é esquecida da tábua de seu coração por causa de sua ocupação com as vaidades do tempo, etc.; apenas, "voltaram-Me as costas", sem coração, etc.

34 ויוסיף דעת בגדולת ה' יוסיף מכאוב בנפשו. ועי"ז ישפוך שיחו במס"נ [במסירות נפש] מעומקא דליבא. להיות בחי הסחה והזזה ממש שיהי' [שיהיה] נעתק ונבדל ממדותיו הבהמיות המסתירים כו'

"Quem acrescenta conhecimento" da grandeza de D'us "acrescenta dor" à sua alma. Por isso, derramará sua súplica com autossacrifício (mesirut nefesh), do fundo do coração, de modo que haja um verdadeiro desvio e deslocamento: ele se afastará e se separará de seus atributos animais, que ocultam etc.

וזהו שע"י בואו חשבון אזי תבנה ותכונן עיר סיחון. להיות התפלה כדבעי בבחי' שפיכת הנפש ושיהיה נעתק וניזוז מהטבעת מדות דנה"ב [דנפש הבהמית],

E é por isso que, por meio de “Vinde a Cheshbon”, “a cidade de Sichon será construída e estabelecida”: a prece será como deve ser, como um derramamento da alma, e a pessoa será deslocada e afastada da natureza arraigada dos atributos da alma animal.

אמנם לשון תבנה ותכונן הענין הוא כי בתפלה צ"ל ג"כ דוקא צרופי אותיות הדבור וכפ"י הפשוט דשיחה לשון דבור.

No entanto, a expressão “será construída e estabelecida” indica que, na prece, também devem necessariamente estar presentes combinações de letras da fala, conforme o sentido simples de sichá, que significa fala.

לכן נאמר ע"ז לשון בנין כמו הבנין מאבנים כך דבורי התפלה נק' בתים כמ"ש בס"י [בספר יצירה] שהאותיות נק' אבנים כו'.

Por isso, emprega-se a seu respeito a expressão “construção”: assim como uma construção é feita de pedras, as palavras da prece são chamadas “casas”, como está escrito no Sefer Yetzirah, que as letras são chamadas “pedras” etc.

35 וז"ש [וזהו שכתוב] דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] ערב ובוקר וצהריים אשיחה ואהמה וישמע קולי דהיינו כשהתפלה היא בבחי' אשיחה ע"ד הנ"ל ע"י וישמע קולי כו'.

E é isto que escreveu o rei David, que a paz esteja sobre ele: “À tarde, pela manhã e ao meio-dia, falo (asichah) e gemo, e Ele ouve minha voz”; isto é, quando a oração se dá na modalidade de asichah, conforme explicado acima, por meio disso “Ele ouve minha voz” etc.

ועמ"ש בד"ה וכל בניך ופי' ותכונן היינו כמ"ש בצדקה תכונני וכמ"ש ע"פ אני בצדק אחזה פניך ר' [רבי] אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי ועמ"ש מזה ג"כ ע"פ הקל קול יעקב.

E veja o que está escrito no discurso que começa com “E todos os teus filhos”. O sentido de “e será estabelecida” é conforme está escrito: “Por meio da tsedaká serás estabelecida”, e conforme está escrito a respeito de “Eu, por meio da tsedaká, contemplarei a Tua face”: “O Rabi Elazar dava uma moeda a um pobre e depois rezava”. E veja também o que está escrito sobre isso a respeito de “A voz é a voz de Yaakov”.

36 והנה פי' סיחון סיחה נאה יתפרש ג"כ על התורה בצירופי אותיות שבה דהנה דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] אמר מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי וכתיב כי עדותיך שיחה לי. ועמ"ש ע"פ ויצא יצחק לשוב בשדה.

Ora, a explicação de Sichon como “fala agradável” (sichá naá) também pode ser interpretada como uma referência à Torá, em suas combinações de letras. Pois o rei David, que a paz esteja sobre ele, disse: “Como amo a Tua Torá! O dia inteiro ela é minha fala (sichati)”; e está escrito: “Pois os Teus testemunhos são fala (sichá) para mim”. E veja o que está escrito sobre “E Yitzchak saiu para conversar no campo”.

והיינו שצירופי אותיות שבתורה הן במקרא הן במשנה הן בהלכות ואגדות נק' בחי' שיחה ע"ד הנ"ל שהוא ענין הסחה והזזה ממקום למקום.

Isto é: as combinações de letras da Torá, quer na Escritura, quer na Mishná, quer nas halachot e agadot, são chamadas sichá, no sentido mencionado acima, que é o de hasachá, deslocamento de um lugar para outro.

בהיות כי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ קווצותיו תלתלים שהיה ר"ע [רבי עקיבא] דורש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות.

Pois nossos Sábios, de abençoada memória, disseram sobre “Seus cachos são encaracolados (taltilim)” que Rabi Akiva interpretava, de cada ponta (kots) [das letras], montes e montes (tilê tilim) de halachot.

37 והנה נמשלו ההלכות לבחי' שערות והוא בחי' שער רישיה כעמר נקא. כמו עד"מ השערות הנמשכים מן הראש

Ora, as halachot são comparadas a cabelos, e este é o nível de “o cabelo de Sua cabeça é como lâ pura”. Pois, por assim dizer, os cabelos que saem da cabeça

שהן בוקעים ויוצאים והארה מהמוח נמשך ומתלבש בהם כך ע"י ההלכות נמשך מחכמתו ית' דלית מחשבה תפיסא בה כלל שע"ז נאמר מאד עמקו מחשבותיך כו'

rompem e saem, e um vislumbre do cérebro é conduzido e revestido neles; assim, por meio das halachot, é conduzido algo de Sua sabedoria, bendito seja Ele, que nenhum pensamento pode apreender de modo algum, a respeito da qual se diz: “Muito profundas são Tuas ideias”, etc.,

ומתלבש בהלכות הערוכות לפנינו וזהו בחי' כשמן הטוב על הראש כו' שמן משחת קדש שמבחי' קדש מלה בגרמה נמשך ומתלבש בהלכות התורה.

e ela é revestida nas halachot apresentadas diante de nós. Este é o nível de “como o bom óleo sobre a cabeça”, etc., “óleo de santa unção”; pois, do nível de kodesh (santidade), “uma coisa em si mesma”, ela é conduzida e revestida nas leis da Torá.

38 וזהו ענין שיחה והזזה. ולכן נק' התורה חתן חות דרגא כו' ועמ"ש ע"פ שיר השירים כו'.

E este é o sentido de sichá e deslocamento. Por isso, a Torá é chamada de noivo (chatan): “chas darga” (“desce um degrau”) etc. Veja também o que está escrito sobre “O Cântico dos Cânticos” etc.

וזהו מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי. פי' שיחה והזזה מפני שנמשך גילוי אור א"ס ע"י צירופי אותיות שנק' שער רישיה כו'.

E este é o sentido de “Quanto amo a Tua Torá! O dia todo ela é minha fala (sichá)”: sichá significa deslocamento, pois a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof) é atraída para baixo por meio das combinações de letras, chamadas “os cabelos de Sua cabeça” etc.

וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בעירובין (דנ"ד ע"ב) ע"פ והולכי על דרך שיחו דקאי על בעלי מקרא ומשנה ותלמוד. וע"ז אמר ג"כ תבנה ותכונן.

E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram em Eruvin (54b) sobre “E os que caminham pela estrada conversam (sichu)”: que isso se refere aos mestres da Escritura, da Mishná e do Talmud. E também a respeito deles se diz: “será construída e estabelecida”,

כי ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] העוסקים בתורה נק' בונים על שעוסקים בבנינו של עולם כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] א"ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך כו':

pois os eruditos da Torá que se dedicam à Torá são chamados de “construtores”, porque se dedicam à construção do mundo, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Não leia ‘teus filhos’ (banayich), mas ‘teus construtores’ (bonayich)” etc.

39 ה כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון. הנה כתי' [כתוב] רשפיה רשפי אש שלהבת יה.

5. “Pois um fogo saiu de Cheshbon, uma chama da cidade de Sichon.” Ora, está escrito: “Suas centelhas são centelhas de fogo, uma chama de D'us (shalhevet Yah).”

[ועיין מ"ש ע"ז בזהר ויחי (דף רמ"ה א') ובפ' מצורע (דף נ"ד ב') ובפ' משפטים (דף ק"ד א') ובמק"מ [ובמקדש מלך] פ' בשלח (דנ"ו) בשם האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא.

[E veja o que está escrito sobre isso no Zohar, Vayechi (fólio 245a), em Parshas Metzora (fólio 54b) e em Parshas Mishpatim (fólio 104a); e no Mikdash Melech, Parshas Beshalach (fólio 56), em nome do Arizal; e no Likkutei Torah do Arizal, Parshas Vayeira.]

ותוכן פירושם דרשפי אש דכנס"י [דכנסת ישראל]. מהיכן יצאה אש זה. הוא משלהבת שיצאה מי"ה כו' וזהו ענין כי אש יצאה מחשבון כו' ע"ש.

O teor da explicação deles é: as “centelhas de fogo” da Congregação de Israel (Knesses Yisrael) — de onde saiu esse fogo? Da chama que saiu de Yah etc. E este é o significado de “Pois um fogo saiu de Cheshbon” etc.; veja lá.

ועמ"ש בפ' שלח בד"ה והיה לכם לציצית מענין לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת דממש"ש [דממה שכתוב שם] יובן מעט דברי האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] ועמ"ש בפ' נח בד"ה מים רבים כו']

E veja o que está escrito em Parshas Sh'lach, no discurso que começa “E serão para vocês tsitsit”, a respeito de “Por isso será chamada mulher (ishah), pois do homem (ish) foi tomada”; do que está escrito lá se compreenderá um pouco as palavras do Arizal. E veja o que está escrito em Parshas Noach, no discurso que começa “Muitas águas” etc.)

והענין כי רשפי אש הוא גחלת כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] ע"פ ובידו רצפה והיינו מה שהאש שורף ומכלה העצים ונעשה גחלת.

A explicação é que “centelhas de fogo” (rishpei esh) são brasas incandescentes, como Rashi explica sobre “e em sua mão, uma brasa (ritzpah)”; isto é, quando o fogo queima e consome a madeira, ela se transforma em uma brasa incandescente.

40 ושללהבת הוא הלהב ועיין במשנה ספ"ה דביצה. וענין בחי' זו בנפש הוא ע"ד המבואר במ"א בכיאר ע"פ והיה לכם לציצית הנ"ל ובד"ה כי אתה נרי שבאור הנר יש ב' גוונים נהורא תכלא ונהורא חיוורא.

E shalhevet é o clarão (lahav); veja a Mishná, fim do capítulo 5 de Beitzah. O significado deste nível na alma é conforme explicado em outro lugar, na explicação de “E será para vós tsitsit”, mencionada acima, e no discurso que começa com “Pois Tu és minha lâmpada”: na luz de uma vela há duas tonalidades, a luz azul (nehora techêla) e a luz branca (nehora chivra).

נהורא תכלא הוא הגוון הסמוך לפתילה שמכליון הפתילה הוא נעשה. שדבר שאינו מינו כלה ונבער בו על כן נשתנה האור לגוון תכלת.

A luz azul é a tonalidade junto ao pavio, que se forma pelo consumo do pavio. Como algo que não é da mesma espécie é consumido e arde nele, a luz muda para uma tonalidade azul.

41 והוא ענין ביטול היש שהיש דנפש הבהמית נתהפך מחשוכא לנהורא ונכלל באש. וזהו ענין אהבת עולם שמבחינת עולם והעלם נברר להיות נכלל ובטל באלקות.

E este é o bitul do yesh (senso de existência própria): o yesh da alma animal é transformado de escuridão em luz e incluído no fogo. Este é o conceito de ahavat olam (“amor do mundo”): aquilo que provém do nível de olam e helem (ocultação) é refinado, para ser incluído e anulado na Divindade.

ונהורא חיוורא זהו בחינת אהבה רבה הבאה מלמעלה. ועמ”ש בביאור ע”פ חכלילי עינים מענין ב’ אהבות אלו. ועמ”ש ע”פ והקרבתם עולה אשה כו’.

E a luz branca corresponde ao nível de ahavá rabá (grande amor), que vem do alto. Veja o que está escrito na explicação sobre “Seus olhos são avermelhados (chachlili)”, a respeito desses dois amores. Veja também o que está escrito sobre “E oferecereis uma oferta de elevação, uma oferta de fogo (isheh)”, etc.

וזהו ג”כ ענין רשפי אש וענין שלהבת י”ה. כי רשפי אש שהוא גחלת היא מה שדבר אחר שאינו ממיין האש נהפך ונכלל באש.

E este também é o conceito de “labaredas de fogo” e de “uma chama de Yah”. Pois “labaredas de fogo”, que são brasas incandescentes, ocorrem quando algo de outra natureza, que não é da espécie do fogo, é transformado e incluído no fogo;

והוא מה שהנפש האלקית מבררת ומהפכת באש שלה את הנה”ב [הנפש הבהמית] להיות נכלל באלקות. ועיין מ”ש בזהר פ’ נח (דף ע’ [עיינן] ע”א)

e isto é a alma divina refinando e transformando a alma animal com seu fogo, para que seja incluída na Divindade. Veja o que está escrito sobre isso no Zohar, Parshas Noach (fólio 70a),

בענין והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ת"ח [תא חזי] אש נפיק מלגיו ואיהו דק ואחיד במלה אחרא לבר דלאו איהו דק הכי כוי וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] במ"א ועיין בזהר באד"ר [באדרא רבא] (דקל"ח ע"א).

sobre “E o Monte Sinai estava todo em fumaça, porque Havayá descera sobre ele em fogo”: “Vem e vê: um fogo sai de dentro, é sutil e se apodera de outra coisa exterior, que não é tão sutil”, etc.; como foi explicado em outro lugar. Veja também o Zohar, na Idra Rabá (138a).

ושלהבת י"ה הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] הבאה מלמעלה מבחי' י"ה כוי והיינו שאחר האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] בביטול היש דנהורא תכלא שורה ונמשך עליו אה"ר [אהבה רבה] כוי.

E “uma chama de Yah” é o nível de ahavá rabá (grande amor), que vem do alto, do nível de Yah, etc.; isto é, depois do despertar de baixo (it'aruta dil'tata), na anulação do yesh da luz azul, a ahavá rabá repousa sobre ela e é atraída para ela, etc.

אך גם כדי שיהיה האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] הוא ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] בתחלה מלמעלה מבחינת שלהבת י"ה שנותן כח בנפש האלקית לברר את הנה"ב [הנפש הבהמית] ולהיות רשפי אש.

Mas, para que haja o despertar de baixo, isso também ocorre por meio de um despertar do alto (it'aruta dil'eila) que vem primeiro, do alto, do nível de “uma chama de Yah”, que dá força à alma divina para refinar a alma animal e fazê-la tornar-se “labaredas de fogo”.

42 והוא מ"ש האריז"ל [הארי"י זכרוננו לברכה] דרשפי אש דכנס"י [דכנסת ישראל] מהיכן יצאה אש זה משלהבת י"ה כוי וזהו אהבת עולם אהבתיך שכח בחי' אה"ע [אהבת עולם] להיות נברר מבחינת עולם והעלם באלקות הוא נמשך ע"י

E isto é o que disse o Arizal: as “chamas de fogo” da Congregação de Israel — de onde surgiu este fogo? Da “chama de Yah”, etc. E isto é “Com amor eterno (ahavat olam) Eu te amei”: a força do nível de ahavat olam, para ser refinada do nível de olam e helem em direção à Divindade, é atraída por meio de

כי אהבתיך ע"כ משכתיך חסד כוי. וזהו ענין לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה מבחי' אש יו"ד שלהבת י"ה.

“Eu te amei; por isso te atraí com bondade”, etc. E este é o sentido de “Por isso será chamada mulher (ishá), pois do homem (ish) foi tomada”: do nível do fogo (esh) do yud, a “chama de Yah”.

43 והנה המשכת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו ליתן כח בנפש האלקית לברר הנה"ב [הנפש הבהמית] הוא ע"י המצות וכמ"ש צדקה תרומם גוי וכמ"ש במ"א ע"פ המגביהי לשבת כו' וזהו ענין כי אש יצאה מחשבון.

Ora, a descida desse despertar do alto, para dar à alma divina força para refinar a alma animal, ocorre por meio das mitsvot, como está escrito: "A caridade eleva uma nação", e como está escrito em outro lugar a respeito de "Quem Se eleva para sentar", etc. E este é o significado de "Pois um fogo saiu de Cheshbon",

דהיינו בחינת מעשה המצות כדלעיל בענין ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה כו'. isto é, o aspecto da prática das mitsvot, como explicado acima a respeito de "e façamos o cálculo do mundo: a perda de uma mitsvá em comparação com sua recompensa", etc.

44 ולכן מזה נמשך כי אש יצאה להיות רשפיה רשפי אש. ואח"כ להבה מקרית סיחון הוא השראת נהורא חיורא על רשפי אש זה כו'

E, portanto, disso resulta: "Pois saiu um fogo", de modo que há "suas labaredas, labaredas de fogo". E, depois, "uma chama da cidade de Sichon" é o repouso da luz branca sobre essas labaredas de fogo, etc.;

והוא נמשך מלמעלה למטה ע"י עסק התורה וכמ"ש ותורה אור שהוא המשכת אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה חכים ולא בחכמה ידיעא כו'

e ela é atraída de cima para baixo por meio do estudo da Torá, como está escrito: "e a Torá é luz", que é a atração da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, de cima para baixo: "sábio, mas não com uma sabedoria conhecida", etc.

וזהו להבה מקרית סיחון שהוא עסק התורה וכדלעיל בפ"י כי עדותיך שיחה לי וזהו ומגיד לאדם מ"ה [שם מ"ה] שיחו שהוא המשכת שם מ"ה [שם מ"ה] שהוא בחי' ביטול

E isto é "uma chama da cidade de Sichon", que é o estudo da Torá, como explicado acima na interpretação de "Pois Teus testemunhos são conversa para mim". E isto é "e Ele conta ao homem o que (mah) é sua conversa (sicho)": a atração do Nome Mah (45), que é o nível de autoanulação (bitul),

והיינו ע"י שיחו שהוא התורה שהיא המשכת שם מ"ה [שם מ"ה] לברר שנית הרשפי אש דב"ן [דשם ב"ן] כו'.

isto é, por meio de "sua conversa", que é a Torá, pela qual se atrai o Nome Mah para refinar uma segunda vez as labaredas de fogo de [o Nome] Ban (52), etc.

45 והתורה היא בחי' אתדבקת רוחא ברוחא בבחי' נשיקין והוא בחי' נשיקין כפולים. כי בחי' נשיקין הוא

אתדבקת רוחא ברוחא ויש ב' מיני התדבקות הא' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] המעורר אתעדל"ת [אתערותא

דלתתא]

E a Torá é o nível de “a união de espírito com espírito” (isdabkut rucha berucha), à maneira de beijos, e é o nível dos “beijos duplos”. Pois os beijos são a união de espírito com espírito, e há duas espécies de união: a primeira é um despertar do alto (itaruta dileila) que desperta um despertar de baixo (itaruta diletata),

וזהו ענין רוח אייתי רוח שהרוח המשפיע מעורר רוח המקבל והב' הוא שהאתעדל"ת [שהאתערותא דלתתא]

ורוח המקבל מעורר אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] וזהו ענין אמשיך רוח שממשיך רוח המשפיע כו'

e este é o significado de “um espírito traz um espírito”: o espírito de quem influencia desperta o espírito de quem recebe. A segunda é quando o despertar de baixo, o espírito de quem recebe, desperta o despertar do alto; e este é o significado de “atrai um espírito”: atraí o espírito de quem influencia etc.

[ועמ"ש סד"ה נאו לחייך בתורים צוארך בחרוזים מענין אייתי רוח ואמשיך רוח ועמ"ש עוד מענין פי'

נשיקין כפולים בד"ה וימצאו בניי [בני ישראל] איש מקושש.

[E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “Belas são tuas faces entre fileiras de adornos, teu pescoço com colares de pérolas”, sobre “traz um espírito” e “atrai um espírito”. E veja também o que está escrito sobre o significado de “beijos duplos” no discurso que começa “E os filhos de Israel encontraram um homem que recolhia”,

שהוא ענין ב' אופנים ביחוד עליון שהעליון יורד למטה או שהתחתון עולה למעלה. וגם כאן י"ל [יש

לומר] עד"ז ג"כ כו'

que é o significado de dois modos de união superior: o superior desce para baixo, ou o inferior sobe para cima. E também aqui se pode explicar da mesma maneira, etc.

ועמ"ש עוד מענין אתדבקת רוחא ברוחא ע"י התורה בד"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] ועיין בסש"ב

[בספר של בינונים] פמ"ו]:

E veja também o que está escrito sobre a união de espírito com espírito por meio da Torá, no discurso que começa “E o número dos filhos de Israel será”, e veja Sefer Shel Beinonim (Tanya), capítulo 46.))

46 אכלה ער מואב. מואב הוא חכמה דקליפה דהיינו מ"ש בירמיה (סי' ד') חכמים המה להרע ולהיטיב לא

ידעו או כענין חרטומי מצרים שהיא נגד חכמה דקדושה שנק' אב כנודע שהתורה נק' מוסר אביך

“Consumiu Ar de Moav.” Moav é a Chochmá (sabedoria) da kelipá, isto é, o que está escrito em Jeremias (capítulo 4): “São sábios para fazer o mal, mas não sabem fazer o bem”; ou é como os magos do Egito. Ela se opõe à Chochmá da santidade, que é chamada av (pai), como é sabido, pois a Torá é chamada “a instrução de teu pai”.

ולכן נק' חכמה דקליפה ער מואב. מלשון ויהי ערך (בשמואל א' סי' כ"ח). נשוא לשוא עריך (בתהלים סי' קל"ט).

E, por isso, a Chochmá da kelipá é chamada Ar de Moav, derivado do termo em “e ele se tornou teu inimigo (arecha)” (em I Samuel, capítulo 28), [e] “Teus inimigos (arecha) tomam em vão” (em Salmos, capítulo 139).

ועד"ז ג"כ רבוי ההתחכמות והתחבולות יתירות בעניני משא ומתן ע"ד כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל ומסיר בטחוני מה' כי אע"פ [אף על פי] שנאמר ואספת דגנך.

E o mesmo se aplica também à excessiva astúcia e aos estratégias supérfluos nos assuntos de negócios, à maneira de “Minha força e o poder da minha mão me fizeram esta riqueza”, que afastam a confiança em D'us. Pois, embora esteja dito: “E recolherás o teu cereal”,

הנהג בהם מנהג דרך ארץ. היינו כמ"ש יגיע כפיך כי תאכל. אבל לא יגיעת המוח ביותר מדאי וכמ"ש ולא לחכמים לחם. ואדרבה מחשבה מועלת.

“Conduzam-se com eles segundo os modos do mundo”: isto é, como está escrito: “Quando comes o fruto do trabalho de tuas mãos”; mas não com um esforço mental excessivo, como está escrito: “nem pão para os sábios”. Pelo contrário, o pensamento é prejudicial (machshavá moélet).

47 והנה הוא הגורם טמטום המוח שנתגשם מחמת העמקתו בעניני' [בענינים] גשמיים ואפילו דהיתר ואין

נדבק ההתבוננות בגדולת ה' מחמת זה.

E é isso que causa o entorpecimento da mente, que se torna grosseira por causa de seu aprofundamento em assuntos materiais, mesmo permitidos; e, por causa disso, a contemplação da grandeza de D'us não se fixa.

ואמנם ע"י עסק התורה וקיום המצות נאמר כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב

No entanto, por meio do estudo da Torá e do cumprimento das mitzvot, diz-se: “Pois um fogo saiu de Cheshbon, uma chama da cidade de Sichon; consumiu Ar de Moav”,

כי החכמה עילאה שממשיכים ע"י התורה ומצות היא דוחה חשך וסכלות דנה"ב [דנפש הבהמית] ואדרבה עי"ז נתהפך השכל דנה"ב [דנפש הבהמית] שבאדם ליכלל בחכמה שבנה"א [שבנפש האלקית] המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' [וכמו שממואב ג"כ נתברר ויצאה רות המואביה שממנה מלכות ב"ד כו']

pois a Chochmá (sabedoria) suprema, que é atraída por meio da Torá e das mitsvot, afasta a escuridão e a insensatez da alma animal; ao contrário, por meio disso, o intelecto da alma animal da pessoa se transforma, para se incluir na sabedoria da alma divina, que compreende e contempla a grandeza de D'us. [Assim também, de Moav foi refinada e surgiu Ruth, a moabita, de quem desce a realeza da Casa de David, etc.]

ועמ"ש בד"ה המגביהי לשבת הנ"ל. ועמ"ש בד"ה מים רבים כו' ועיין בזהר בראשית ד"ו ע"ב):

E veja o que está escrito no discurso que começa “Aquele que Se eleva para sentar”, mencionado acima. E veja o que está escrito no discurso que começa “Muitas águas”, etc.; e veja o Zohar, Bereishit, fólho 6b.)

48 בעלי במות ארנון. פי' דהנה מבואר בזהר פ' בשלח (דנ"ו ע"א) ע"פ ואת הנחלים ארנון שהוא בחי' תרין

ריעין דלא מתפרשין לעלמין כמ"ש ונהר יוצא מעדן כו'. ועי' מק"מ [מקדש מלך] שם ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא.

“Os senhores dos lugares altos de Arnon.” A explicação é a seguinte: está explicado no Zohar, Parashat Beshalach (56a), a respeito de “e os riachos de Arnon”, que isso corresponde ao nível dos “dois companheiros que nunca se separam”, como está escrito: “E um rio sai do Éden”, etc. Veja também o Mikdash Melech ali e o Likkutei Torah do Arizal, Parashat Vayeira.

וזהו פי' ארנון מלשון ארון הברית שבו הלוחות כי אורייתא מחכמה נפקת והארון הוא בחי' בינה שהוא הכלי לבחי' חכמה נקודה בהיכליה וזהו ענין תרין ריעין כו'

E este é o significado de Arnon, derivado do termo aron, a Arca da Aliança, na qual estavam as Tábuas; pois “a Torá provém de Chochmá”, e a Arca corresponde ao nível de Biná (entendimento), que é o recipiente para Chochmá, “um ponto em seu palácio”; e este é o sentido dos “dois companheiros”, etc.

[ועי' בזהר ר"פ נח (דנ"ט ע"ב) בענין מאן תיבה דא ארון הברית כו' ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] שם

ובזהר ויקהל (דף רי"ד ע"א) ובע"ח [ובעץ חיים] שער ל"א פ"ח [פרק ח']]

[E veja o Zohar, no início de Parashat Noach (59b), sobre “O que é a arca (teivá)? Esta é a Arca da Aliança”, etc.; e o Likkutei Torah do Arizal ali; e o Zohar, Vayakhel (fólho 214a); e Etz Chaim, Sha'ar 31, capítulo 8.]

והנה חכמה דקדושה הוא כח מה בחיי ביטול לאור א"ס ב"ה ויחוד זה דתריין ריעין היינו להיות בחיי ביטול והמשכת האין ביש כו'.

Ora, a Chochmá da santidade é koach mah (a força do “quê”), o nível de autoanulação (bitul) diante da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele; e esta união dos “dois companheiros” tem por finalidade que haja bitul e a extensão do ayin (nada) para dentro do yesh (algo), etc.

אך את זלעז"ז [זה לעומת זה] בקליפה נקי במות ארנון וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלו גסי הרוח כמ"ש ראיתי איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו

Mas “um corresponde ao outro” na kelipá é chamado “os lugares altos de Arnon”, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Estes são os arrogantes”, conforme está escrito: “Vi um homem sábio aos próprios olhos; há mais esperança para o tolo do que para ele”,

שהוא גורם היש והגסות והוא ענין עץ הדעת טוב ורע והוא הפך ממש מחכמת אלהות שהיא כח מה בחיי ביטול כו'

o que causa o yesh (senso de si) e a grosseria; e este é o conceito da Árvore do Conhecimento do bem e do mal, sendo exatamente o oposto da sabedoria divina, que é koach mah, o nível de bitul, etc.

וע"כ נקי החכמה דקליפה הנ"ל במות ארנון אכן ע"י החכמה דקדושה כח מה וביטול שהוא בחיי תורה עי"ז יבוטלו בחינת במות ארנון וזהו ואתה על במותימו תדרוך ע"ד אמלאה החרבה.

E por isso a sabedoria da kelipá mencionada acima é chamada “os lugares altos de Arnon”. Porém, por meio da Chochmá da santidade, koach mah e bitul, que corresponde ao nível da Torá, “os lugares altos de Arnon” serão anulados. E este é o sentido de “E tu pisarás sobre os lugares altos deles”, à maneira de “Eu me encherei quando ela for devastada”.

ועיין בזהר ויקהל (דף רי"ד) ע"פ הכל נתן ארונה כו' ובפ' בלק (דף קצ"ב ע"ב).

E veja o Zohar, Vayakhel (fólio 214), sobre “Tudo foi colocado na Arca”, etc.; e em Parashat Balak (fólio 192b).

ועי"ל [ועוד יש לומר] בפ"י כי אש יצאה מחשבון כו' ע"ד המבואר בזהר ויקהל (דרי"ג ע"ב) כדין חד שלהובא נפיק כו' ע"ש:

E ainda se pode explicar “Pois um fogo saiu de Cheshbon”, etc., à luz do que é explicado no Zohar, Vayakhel (203b): “Então uma única chama sai”, etc.; veja ali.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/chukas/10/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak